

Ny detaljplan för Kalix 4:58 m.fl. (Torggården)

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, BMP. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om BMP kan uppstå ska en undersökning göras som identifierar de omständigheter som talar för eller emot att BMP kan uppstå (enligt de kriterier som anges i Miljöbedömningsförordning, SFS 2017:966). När undersökningen är genomförd ska kommunen eller myndigheten ta ett särskilt beslut som redovisar identifierade omständigheter. Beslutet ska tillgängliggöras för allmänheten, men kan inte överklagas särskilt. Samråd ska även ske med de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen.

Om BMP kan antas uppstå ska de omständigheter som talar för detta utredas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB. Det som framkommer i MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen.

För att ta ställning till om planens genomförande kan leda till BMP eller inte, har en undersökning genomförts med hjälp av en checklista. Undersökningen och checklistan biläggs till detta dokument. Risk för negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn ska behandlas i planbeskrivningen. Risk för betydande negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn dessutom ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB.

Plangeografi

Området är beläget i centrala Kalix.

Figur 1. Översiktskarta, planområdet inringat i blått. Karta från lantmäteriet

Planens syfte

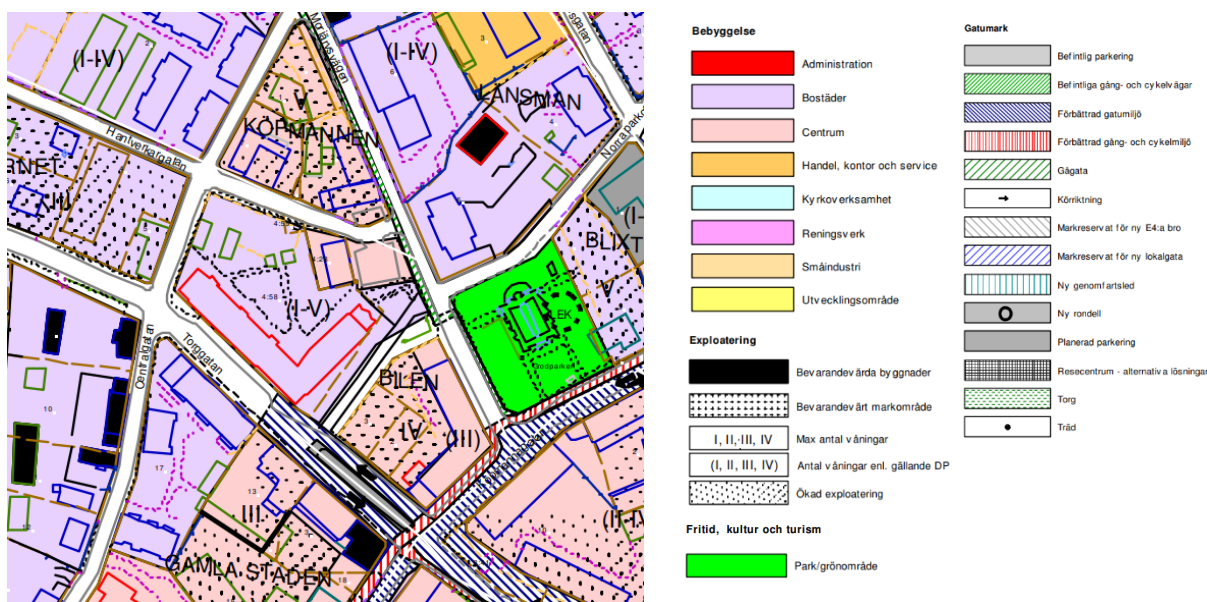
Syftet med detaljplanen är att skapa planmässiga förutsättningar för att kunna utöka fastighet Kalix 4:58 med mark från Kalix 4:11 samt skapa en ändamålsenlig användning av området.

Bakgrund

Samhällsbyggnadschefen ansökte 24 augusti 2021 om att upprätta en ny detaljplan för Kalix 4:11 och 4:58 m.fl. Jävsnämnden beslutade 9 september 2021 § 28 att starta processen med att skapa planmässiga förutsättningar för att kunna utöka Kalix 4:58 med mark från Kalix 4:11 samt skapa en ändamålsenlig användning av området.

För området gäller fördjupad översiktsplan, FÖP, för Kalix centrum från 2012. Enligt gällande fördjupad översiktsplan från 2012 ligger aktuellt planområde inom bebyggelseområde för bostäder och centrum med föreslagna våningar mellan 1–5 våningar. I den fördjupade översiktsplanen är delar av Norra Parkgatan utpekade som gatumark.

Planförslaget är till stor del förenligt med den fördjupade översiktsplanens intentioner för området. Planförslaget strider dock delvis mot fördjupade översiktsplanen eftersom förslaget om utökad kvartersmark längs delar av Norra Parkgatan avviker från den utpekade markanvändningen i FÖPen. Samtidigt medger den fördjupade översiktsplanen en viss utökning av kvartersmark mot Norra Parkgatan, och planförslaget säkerställer även allmän plats (**Park**) inom delar av den gatumark som pekats ut i FÖPen.

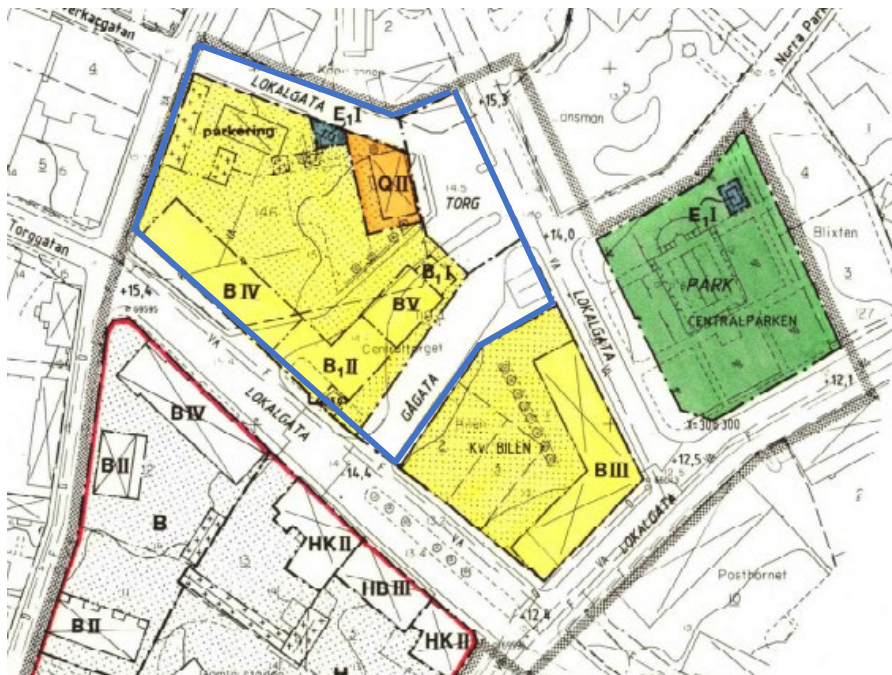

Figur 2. Urklipp från FÖP 2012

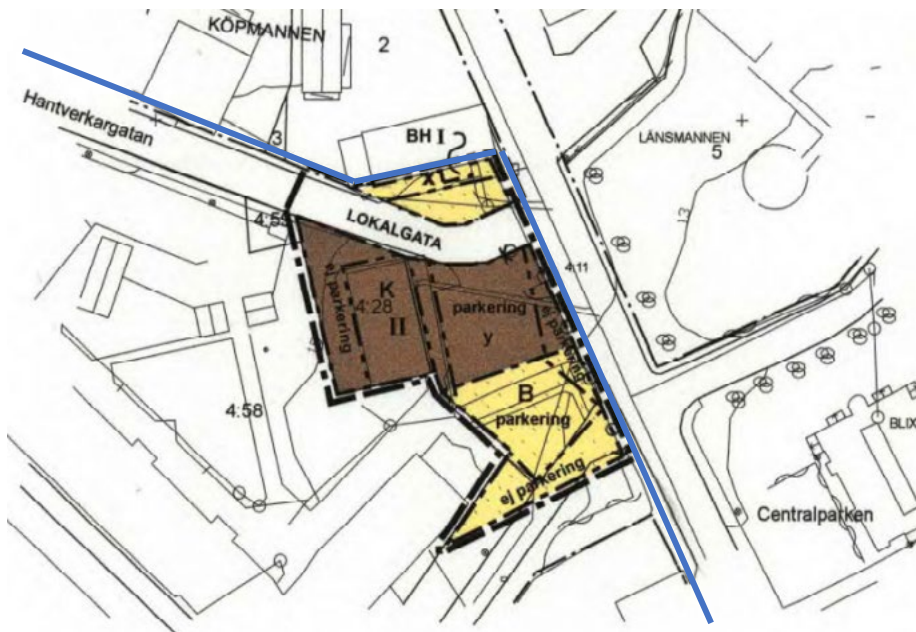
För området gäller Detaljplan för Kalix centrum (KV. Västra skolan, Gamla staden), akt 25-P89/130, fastställd 29 mars 1989, vilken reglerar området för bostäder (B) i en till fem våningar (**I - V**), servicecentrum (**B₁**), kulturresevat (**Q**) samt transformatorstation (**E₁**). Vidare regleras allmänna platser genom (**LOKALGATA**), (**GÅGATA**) samt (**TORG**).

Sida 3
Vårt diarienummer
2021-690-PDP

För området gäller även Detaljplan för del av Centraltorget, akt 2514-P09/5, fastställt 24 juli 2008, vilken reglerar området för bostäder (**B**), handel (**H**) samt kontor (**K**) i en respektive två våningar (**I - II**). Planen reglerar även (**LOKALGATA**) samt (**parkering**) och (**ej parkering**). De två gällande detaljplanerna överlappar delvis varandra.

Figur 4. Urklipp ur DP 2514-P09/. År 2008. Delar av planområdet ungefärligt blåmarkerat

Påverkansfaktor	Ingen eller mycket liten risk för påverkan	Risk för negativ påverkan	Risk för betydande negativ påverkan	Kommentar
Berörs/påverkas skyddade områden:	Området ligger inom riksintresse för:			
Riksintresse 3 & 4 kap MB:				
		X		Försvarsmakten, lågflygningsområde med påverkansområde (3 kap 9 § MB).
		X		Naturvård och friluftsliv (3 kap 6 § MB).
				<i>Påverkan på riksintressenas värden ska bedömas i planhandling och exploateringen får inte påtagligt skada riksintressenas värden.</i>
Nationalpark, 7 kap MB	X			Berörs inte
Naturreservat, 7 kap MB	X			Berörs inte
Kulturresevat, 7 kap MB	X			Berörs inte
Naturminne, 7 kap MB	X			Berörs inte
Biotopskyddsområde, 7 kap MB	X			Berörs inte
Djur- och växtskyddsområde, 7 kap MB	X			Berörs inte
Strandskydd 7 kap MB	X			Berörs inte
Miljöskyddsområde 7 kap MB	X			Berörs inte
Adress: Kalix kommun 952 81 Kalix	Besöksadress: Nygatan 4	Telefon: 0923-650 00 Fax: 0923-150 92	www.kalix.se kommun@kalix.se	

KALIX KOMMUN

Vattenskyddsområde 7 kap MB	X			Berörs inte
Interimistiska förbud 7 kap MB	X			Berörs inte
Natura 2000 område	X			Berörs inte
Områdesskydd enligt internationella konventioner (ramsarområden, BSPA-områden, MPA-områden)	X			Berörs inte
Landskapsbildskyddsområde	X			Berörs inte
Naturvårdsavtal	X			Berörs inte
Skyddsvärda objekt eller områden i övrigt	X			Inga kända
Berörs/påverkas artskyddade och/eller rödlistade arter?		X		Inga artskyddade eller rödlistade arter har påträffats inom planområdet. Utanför planområdet har en känd rödlistad art i form av igelkott observerats eller rapporterats in i Artportalen (2020–2025) utifrån den avgränsning som gjorts, se figur 5. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Berörs/påverkas kulturmiljö?	X			Inom planområdet finns inga kända eller registrerade lämningar. Inom planområdet finns planterad allé som utgör bevarandevärd kulturmiljö. Planen möjliggör för parkområde inom allén och därmed bedöms inte planen påverka kulturmiljön.
Berörs/påverkas naturmiljö och/eller biologisk mångfald?		X		Marken inom planområdet är till stora delar redan exploaterad genom anlagd gata, parkering samt bebyggelse. Enligt Skogsstyrelsens karttjänst Skogens pärlor finns inga kända naturvärden redovisade i området.

				Nordost om Norra Parkgatan finns en allé som omfattar 10 björkar och detta område är avsatt som parkmark i planen. Nordväst om Norra Parkgatan finns en trädrad som innefattar 5 björkar i anslutning till bebyggelse. I östra delen av planområdet finns en gräsyta med ett antal björkar. I norra delen finns både björkar och gräsytor. Dessa områden har i planen avsatts som parkering, vilket delvis möjliggörs i gällande planer. Naturmiljö och/eller biologisk mångfald knuten till björkarna och gräsytorerna kan påverkas något av genomförande av planen. Risken för negativ påverkan på naturmiljö och/eller biologisk mångfald bedöms dock vara av mindre art och påverkan vid planens genomförande anses inte vara större än vad gällande planer tillåter. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Berörs/påverkas möjligheten till rekreation- och friluftsliv?	X			Bedöms inte påverkas.
Berörs/påverkas tysta/ostörda miljöer?		X		Norra Parkgatan används idag delvis för parkering med infart från Torggatan och utfart mot Morjärvsvägen/Torggatan. Planförslaget möjliggör för en ökad användning av området i form av parkering vilket kan antas öka mängden trafikbuller vilket kan påverka tysta miljöer. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Finns skred-/erosionsrisk och översvämningsrisk (beroende av klimatförändringar)?	X			Området ligger inte inom riskområde för skred, erosion eller översvämningsrisk och marken utgörs enligt SGU:s jordartskarta av morän och bedöms vara stabil. Området är även väldigt plant.

KALIX KOMMUN

Berörs/påverkas materiella tillgångar?	X			Nej
Innebär planförslaget energikrävande verksamhet?	X			Nej
Innebär planförslaget alstrande av större volymer av avfall?	X			Nej
Påverkas lokalklimatet?	X			Bedöms inte påverkas.
Finns närliggande miljöfarliga verksamheter som medför risk för miljö och hälsa?		X		Utanför planområdet, på fastigheten Kalix 4:11 har det bedrivits en gammal kemtvätt mellan år 1940-1965, Kalix kemiska tvättaffär (Eriksson och Morin). Inom området har det genomförts en MIFO 1 och den är placerad i riskklass 2, se figur 8. På fastigheten har man använt varnolen som bedöms ha hög farlighet för människors hälsa och miljön. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej
Påverkas omgivningen av störningar från planområdet?				
Buller		X		Ökad användning av området i form av parkering och genomfart antas leda till ökade trafikmängder vilket kan öka mängden trafikbuller från planområdet. Ökningen bedöms dock inte vara av betydande art då den är begränsad. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Ljus	X			Bedöms inte påverkas.

KALIX KOMMUN

Lukt	X			Nej.
Damning		X		Ökad användning av området i form av parkering och genomfart antas leda till ökade trafikmängder vilket kan öka mängden damning från planområdet. Ökningen bedöms dock inte vara av betydande art då området idag används som parkering och genomfart. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Elektromagnetiska fält	X			Nej.
Vibrationer	X			Nej.
Påverkas planområdet av störningar från omgivningen?				
Buller	X			Bedöms inte påverkas.
Ljus	X			Bedöms inte påverkas.
Lukt	X			Bedöms inte påverkas.
Damning	X			Nej.
Elektromagnetiska fält	X			Nej.
Vibrationer	X			Nej.
Påverkas stads- och landskapsbilden?		X		Planen möjliggör i stort befintlig användning av området i form av volymer, höjder och takvinklar. Längs Norra Parkgatan finns markbeläggning i fiskbensmönster som innefattar arkitektoniska värden och dessa kan komma att påverkas vid ett genomförande av planen. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen?	X			Bedöms inte påverkas.
Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet?		X		Planförslaget möjliggör för att allmän plats i form av gånggata delvis ändras till kvartersmark som möjliggör för parkering.

KALIX KOMMUN

				Detta kan komma att påverka tillgängligheten inom området. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Berörs/påverkas planområdet av förorenade mark- och vattenområden?	X			Nej.
Påverkas omgivningen av risk för föroreningar i mark- och vattenområden från planförslaget?	X			Nej.
Finns risk för höga radonhalter i planområdet?	X			Enligt kommunens radonriskkartering från 1997 ligger planområdet inte inom potentiellt högriskområde för radon.
Påverkas planområdet av luftföroreningar från omgivningen?	X			Bedöms inte påverkas.
Påverkas omgivningen av risk för luftföroreningar från planområdet?		X		Ökad användning av området i form av parkering och genomfart antas leda till ökade trafik vilket kan öka mängden luftföroreningar från planområdet. Ökningen bedöms dock inte vara av betydande art då området idag används som parkering och genomfart. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten inom planområdet?		X		Detaljplanen förväntas öka mängden trafik inom området. Ett genomförande av planen bedöms dock endast marginellt förändra trafiksituationen inom området eftersom området idag till stor del används för parkering. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten utom planområdet?		X		Detaljplanen förväntas öka mängden trafik till och från området. Den ökade mängden kan komma att påverka trafik vid Morjärvsvägen och Torggatan. Ett genomförande av planen bedöms dock marginellt förändra trafiksituationen utanför området

KALIX KOMMUN

				eftersom området idag används för parkering med infart från Torggatan och utfart mot Morjärvsvägen. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Är planen förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål?	X			Ja, se kommande kapitel <i>Miljömål</i> och <i>Miljökvalitetsnormer</i>
Påverkas miljökvalitetsnormer?	X			Nej, se kommande kapitel <i>Miljömål</i> och <i>Miljökvalitetsnormer</i>
Påverkas hälso- och folkhälsomål samt barnkonventionen?	X			Bedöms inte påverkas.
Förenlighet med gällande kommunala planer		X		Planförslaget är till stor del förenligt med den fördjupade översiktsplanens intentioner för området. Planförslaget strider dock delvis mot fördjupade översiktsplanen eftersom förslaget om utökad kvartersmark längs delar av Norra Parkgatan avviker från den utpekade markanvändningen i FÖPen.

Kravfaktor

JA

NEJ

Innefattar genomförandet av planen, programmet eller ändringen en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a§ miljöbalken (Natura 2000)?		X
Innebär detaljplanen förutsättningar som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan utifrån förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar bilaga 2 och 4 (se redovisning i tabell ovan)?		X

Ja på någon punkt innebär att detaljplanen kan leda till betydande miljöpåverkan – en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, ska därmed tas fram.

Miljömål

Syftet med de miljöpolitiska målen (prop. 2004/05:150), totalt 16 stycken (redovisas i tabellen nedan) är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Detta ska ske utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Länsstyrelserna har, tillsammans med kommunerna och näringslivet, vidarebearbetat miljömålen och anpassat dem till regional/länsnivå. Regionala miljömål är hjälpmedel för att bedöma miljötillståndet och hotbilder samt hjälp för prioritering av åtgärder och uppföljning av miljöeffekterna. Aktuellt läge går att läsa på miljömålsportalen (www.miljomal.nu).

KALIX KOMMUN

Länsstyrelsen i Norrbottens län fastställde i slutet av 2013 att de regionala miljömålen likställs med de gällande nationella miljö kvalitetsmålen. De etappmål som beslutas av regeringen gäller det vill säga även som regionala etappmål för Norrbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har konstaterat att de flesta av miljö kvalitetsmålen inte bedöms kunna nås till år 2030 och för många av dem går utvecklingen åt fel håll. Ett åtgärdsprogram från 2022 har tagits fram för att kunna nå regionala miljö- och hållbarhetsmålen.

Samtliga miljömål och planens bedömda inverkan på dessa:

Miljömål	Planens inverkan
1 Begränsad klimatpåverkan	±
2 Frisk luft	±
3 Bara naturlig försurning	x
4 Giftfri miljö	x
5 Skyddande ozonskikt	x
6 Säker strålmiljö	x
7 Ingen övergödning	±
8 Levande sjöar och vattendrag	±
9 Grundvatten av god kvalitet	±
10 Hav i balans samt levande kust och skärgård	x
11 Myllrande våtmarker	x
12 Levande skogar	x
13 Ett rikt odlingslandskap	±
14 Storslagen fjällmiljö	x
15 God bebyggd miljö	±
16 Ett rikt växt- och djurliv	±

Förklaringar

+ positiv påverkan, ++ mycket positiv påverkan, - negativ påverkan, - - mycket negativ påverkan, ± obetydlig positiv eller negativ påverkan, x ingen påverkan

Kommentar

Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka miljömålen mer än obetydligt.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljö påverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord.

KALIX KOMMUN

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Tillkommande trafik på grund av detaljplanens genomförande bedöms inte innebära att MKN för utomhusluft kommer att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Vattenmyndigheterna (5 stycken) har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattendistriktet beslutade i december 2021 om (nya) MKN, och ett nytt åtgärdsprogram för vatten beslutades 2022 som gäller för 2022-2027. Beslutande MKN innebär kortfattat att alla vattenförekomster ska minst uppnå normen god ekologisk och kemisk status eller god potential (senast december 2027) och att statusen inte får försämrats (Weserdomen C-461/13).

Inget av distriktets vatten uppnår god kemisk status till följd av storskalig och långväga spridning av kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE, används bland annat som flamskyddsmedel), vilka sprids till miljön via läckage från varor, avfallsupplag med mera. Bortsett från dessa är det ett femtiotal vattendrag, sjöar och kustvatten som inte uppnår god kemisk status på grund av påverkan från olika tungmetaller och tributylenn (TBT).

Vattenkvaliteten är överlag god inom distriktet, men vissa utmaningar finns att särskilt ta hänsyn till i samband med samhällsutvecklingen:

- Fysiska förändringar, exempelvis utvinning av energi, vägar, ökad produktionen inom jord- och skogsbruk som påverkar vattnen negativt. Fysisk påverkan är den vanligaste orsaken till att god ekologisk status inte nås i distriktet.
- Läckage av metaller och sura ämnen från sulfidjordar i kustområden, beroende av bland annat bearbetning och dikning.
- Storskalig påverkan från areella näringar, exempelvis genom gödsling, utdikning, ökad instrålning vid avverkning samt effekter från körskador i marken.
- Läckage av metaller från avslutad och pågående gruvverksamhet.
- Vattentäkter som saknar vattenskyddsområde eller där föreskrifter och skyddsområdets avgränsningar behöver revideras. I Bottenvikens vattendistrikt är det bara drygt 10 % av de allmänna vattentäkterna som har fullgott skydd.

KALIX KOMMUN

Nuvarande status och MKN för berörda vattenförekomster (www.viss.lansstyrelsen.se , 2025-01-31):

Vattenförekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Kalixälven	SE7328 04-182506	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status	God kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver/kvikksilverförening ar och bromerad difenyleter	Miljögifter, flödesförändring ar samt morfologiska förändringar och kontinuitet

Kommentar: Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas. Planområdet ligger inom kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Kommunala dagvattenledningar finns framdragna inom området. Dagvattnet ska dock i första hand omhändertas lokalt på egna fastigheten.

MKN för fisk- och musselvatten

Ingen vattenförekomst som är utpekad som fisk- eller musselvatten enligt Naturvårdsverkets förteckning NFS 2002:6 finns eller berörs av aktuell utveckling.

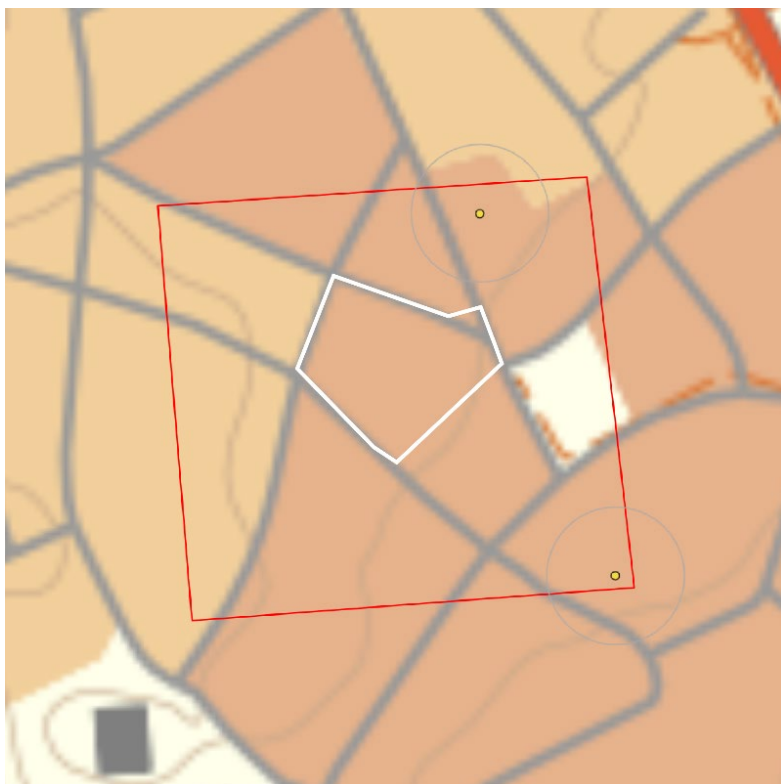
MKN för omgivningsbuller

MKN för buller bygger på ett EG-direktiv för buller som infördes i svensk lagstiftning i förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Enligt förordningen finns en skyldighet att kartlägga buller och upprätta åtgärdsprogram samt sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Kravet på kartering börjar gälla när ett samhälle har fler än 100 000 invånare. Eftersom Kalix har färre än 100 000 invånare, finns det inte något formellt krav på bullerkartering. Det finns därför inte heller några beslutade MKN.

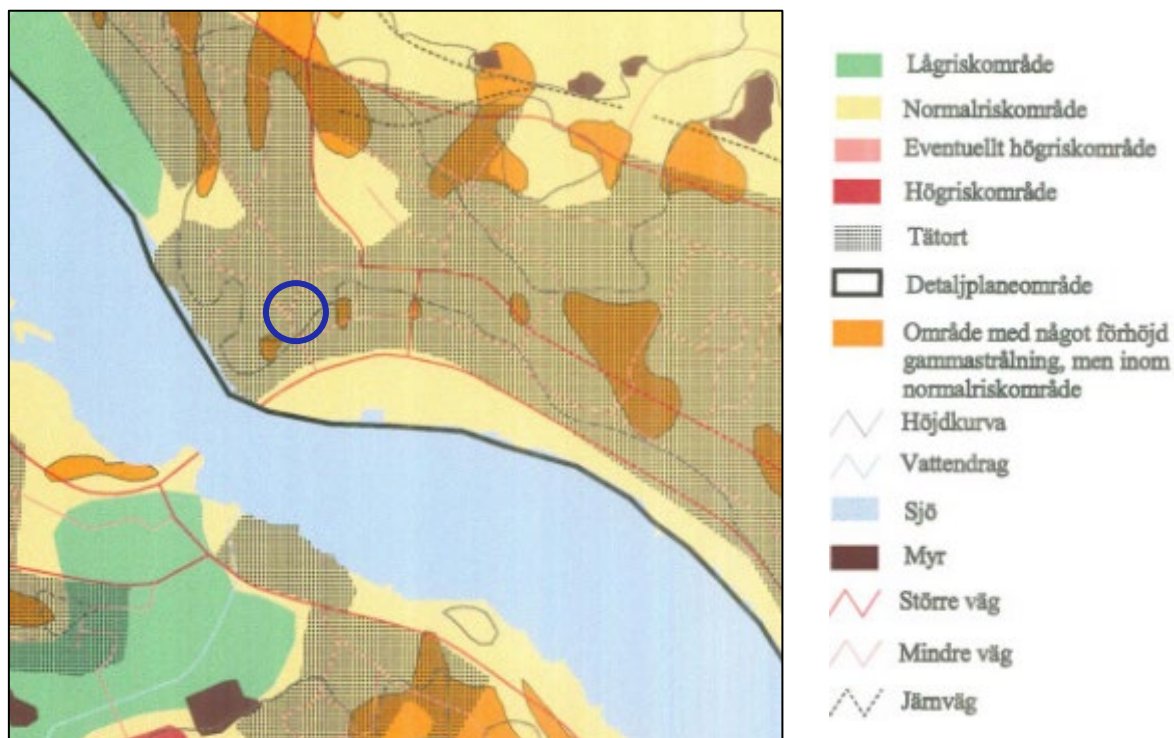
Upprättad av

Maria Andersson
Samhällsplanerare

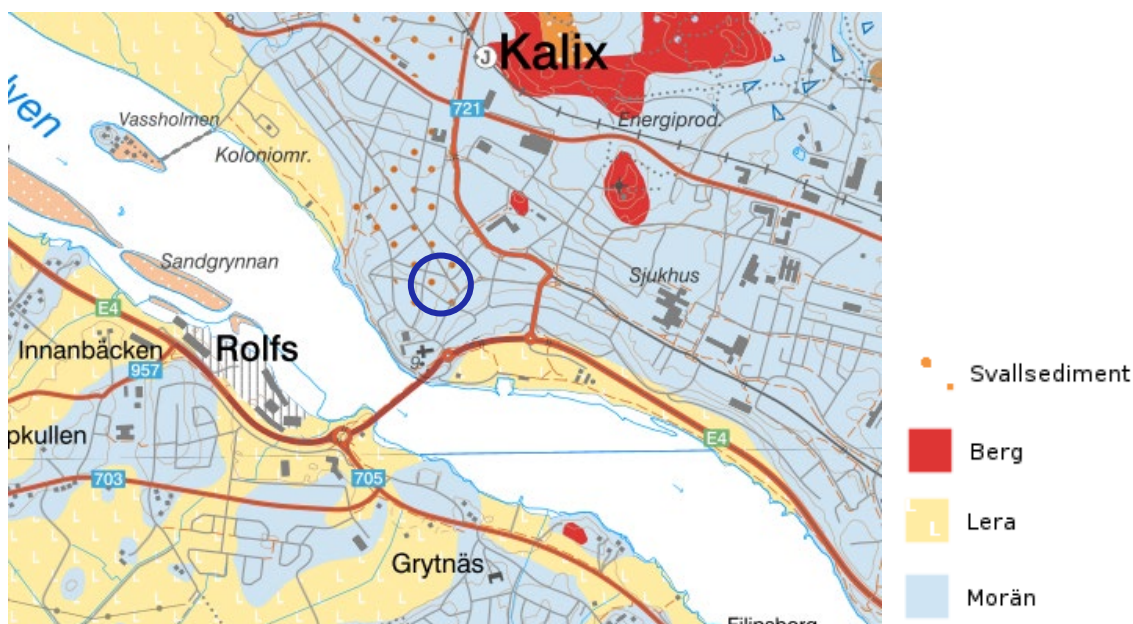
Undersökningen har upprättats på Kalix kommuns samhällsplaneringsavdelning och har granskats av kommunens miljöavdelning.

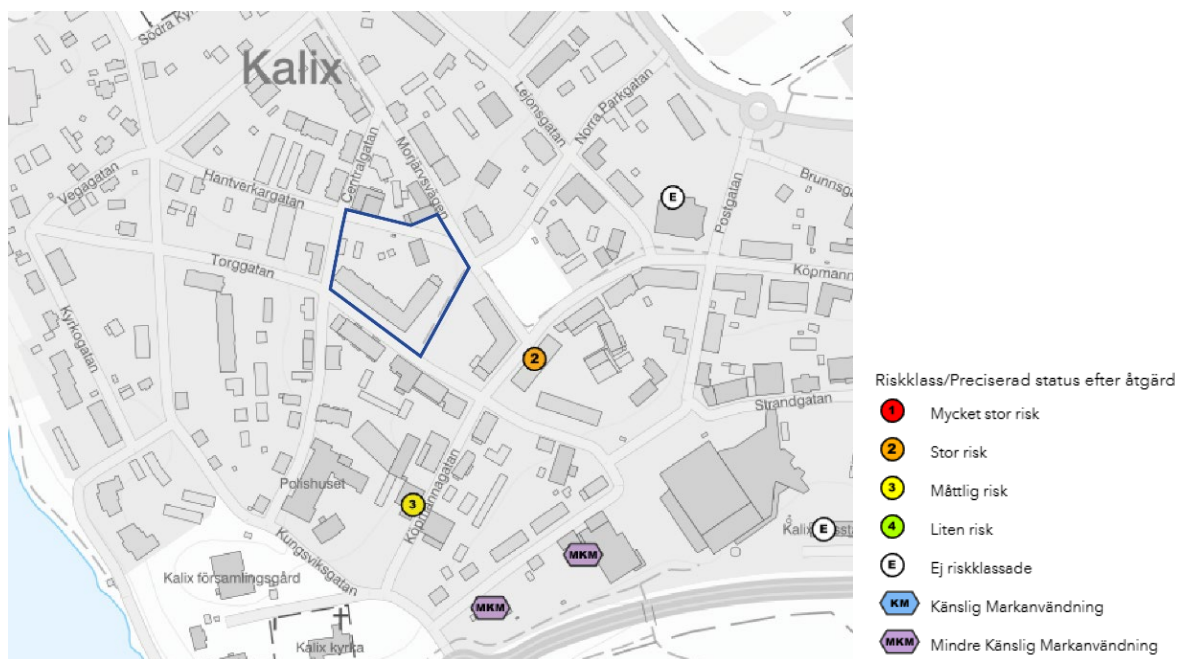
Figur 5. Rödmarkering avser avgränsning i Artportalen (avgränsning 2020-2025). Röd linje avser avgränsning, gul punkt redovisar inrapporterade fynd och planområdet inringat i vitt.

Figur 6. Översiktlig riskkartering för markradon, 1997. Planområdet inringat i blått.

Figur 7. Utklipp ur SGU:s jordartskarta. Planområdet inringat i blått.

Figur 8. Utklipp ur EBH-karta. Planområdet inringat i blått.